

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Karlem Ulíkem ve věci

žalobce: **B. Ch. H.**
narozen X, státní příslušník Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem
sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2024, č. j. OAM-59/ZA-ZA11-HA15-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany

1. Dne 15. 1. 2024 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice.
2. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 18. 1. 2024 žalobce uvedl, že je bez náboženského vyznání a politického přesvědčení. Není v žádné politické straně či skupině. Je ženatý a má dvě děti (narozeny X a X). V březnu 2019 letecky vycestoval z Vietnamu do Rumunska kvůli zaměstnání, zůstal zde do prosince 2023 a následně odcestoval autem do ČR. Dříve o mezinárodní ochranu v ČR ani v jiných státech nežádal. Je zcela zdravý a nemá žádné zvláštní zdravotní potřeby. Má čistý trestní rejstřík a neměl nikdy ve vlasti ani v ČR problémy se zákonem. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že chce zůstat na území ČR, aby vydělal peníze a mohl pomoci rodině ve Vietnamu.
3. Při pohovoru téhož dne žalobce sdělil, že nezůstal v Rumunsku, jelikož tam bylo málo práce. Ve Vietnamu pracoval jako dělník na poli. Vietnam opustil z důvodu špatné situace v rodině, potřeboval najít lepší práci. Má malé děti, které chodí ještě do školy, a v rodině mají dluh. Žalobce zdědil dům po rodičích a půjčil si peníze na jeho opravu. Dluh nyní splácí, zbývá mu uhradit zhruba 400 000 Kč. Peníze si půjčil od soukromé osoby na černo. Na otázku, zda by si dokázal najít lepší práci ve Vietnamu, kdyby se přestěhoval do jiného regionu odpověděl, že pro něj není možné se přestěhovat, nemá na to finance. Podle žalobce neexistují v jeho vesnici žádné programy, které by mu pomohly najít lepší práci. V EU nemá žádné příbuzné. Ve vlasti neměl nikdy žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami. Žádné problémy neměl ani kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. V případě návratu do vlasti nemá žádné konkrétní obavy, chce jen vydělat peníze na splacení dluhu.
4. Žalovaný opatřil do spisu zprávu k zemi původu žalobce, konkrétně zprávu *Informace OAMP: Vietnam (Bezpečnostní a politická situace v zemi; Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv)* z června 2023.

Napadené rozhodnutí

5. Shora uvedeným rozhodnutím ze dne 8. 2. 2024 (dále „napadené rozhodnutí“) žalovaný podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“) zamítl žádost žalobce jako zjevně nedůvodnou. V odůvodnění uvedl, že z výpovědi žalobce zcela jasně vyplynulo, že důvodem jeho odchodu z vlasti byly pouze ekonomické důvody. Sám uvedl, že z Vietnamu vycestoval za lepší práci nejprve do Rumunska a později pokračoval do ČR. V ČR chce zůstat a vydělávat, aby mohl finančně podpořit svou rodinu a splatit dluh, který má ve své vlasti. Žalobce nesdělil jiné důvody odchodu z vlasti a následného podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Současně neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být ve vlasti pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu ve Vietnamu hrozila vážná újma podle § 14a zákona o azylu.

Shrnutí žaloby

6. Žalobce podal dne 14. 3. 2024 proti napadenému rozhodnutí žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

7. Žalovanému vytýká, že při zjišťování stavu věci porušil § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále „správní řád“). Žalobce se cítí být zkrácen na svých právech, jelikož žalovaný nepřezkoumal jeho žádost v souladu se zákonem a vadně ji posoudil jako zjevně nedůvodnou.
8. Vadou napadeného rozhodnutí je skutečnost, že žalovaný nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jak je dle žalobce evidentní z napadeného rozhodnutí, nepřihlédl žalovaný ke specifickým okolnostem řešeného případu a nešetřil oprávněné zájmy žalobce, které měl žalovaný povinnost zjistit s o to větší zodpovědností s ohledem na charakter vedeného řízení.
9. Dále namítá, že po věcné stránce žalovaný zcela nedostatečně posoudil jednotlivé důvody pro udělení azylu, neodůvodnil svůj závěr a tím nerespektoval požadavky § 68 odst. 3 správního řádu.
10. Žalobce má za to, že dostatečně prokázal důvodnost nároku na udělení azylu, neboť žalovanému předestřel dostatečně jasný a konkrétní azylový příběh, který může signalizovat možné pronásledování v případě návratu do vlasti, stejně jako hrozbu vážné újmy. Dle žalobce je pravdou, že při letmé interpretaci pohovoru je možné nabýt dojmu, že účastník uvedl toliko ekonomické důvody. Žalobce má ovšem za to, že z jeho tvrzení prosvítá obava z nečinnosti státních orgánů v zemi původu. Žalobce se domnívá, že se na stát nemůže obrátit za účelem řešení svých dluhových obtíží. Má očividně strach z pasivity státu, z neexistence právní úpravy řešící insolvenční a následných postihů, které mohou vyvolat strach z pronásledování. Byť žalobce avizoval jakousi dohodu s věřiteli, je nutno vnímat jeho obavy v případě jejich nedodržení, což žalobce nepřímě naznačil.
11. Žalobce k závěru žalovaného, že netvrdil žádný azylově relevantní důvod uvádí, že tento závěr postrádá oporu ve spise, a jedná se tudíž o nepřezkoumatelné tvrzení žalovaného. Žalovaný nesprávně interpretoval pohovor s žalobcem, neboť spisový materiál nedisponuje žádným důkazem či informací, na základě kterých by bylo možné usuzovat na skutečnosti, které žalobce naznačoval; tedy na jeho obavy z následků nesplacených dluhů v případě návratu do Vietnamu, případně postihu ze strany soukromých osob, jelikož se obává, že mu jeho stát neposkytne ochranu.
12. Žalobce dále uvádí, že žalovaný neshromažďoval podklady o bezpečnosti země původu v dostatečné míře, zejména s ohledem na podstatu tvrzených skutečností. Dle žalobce z ničeho nevyplývá, že by oběti pronásledování z důvodu dluhů měly ve Vietnamu zaručenou ochranu a že by domovský stát žalobce potíral takové jevy a přiznával poškozeným status oběti či jinou ochranu. Zpracovaná zpráva nebyla tematicky použitelná jako podklad pro vydání rozhodnutí. Závěr správního orgánu není prokázaný a není vyloučeno, že žalobci pronásledování od soukromé osoby hrozí nadále.
13. Žalobce konstatuje, že pokud, byť nepřímě, naznačuje nemožnost dovolat se vnitrostátní ochrany z důvodu pasivity státu, klientelismu, případně nepřímě korupce, je nutné takové tvrzení brát jako azylově relevantní důvod. Žalobce má za to, že mu nelze vytknout, že se vyhýbá řešení, které by vedlo k jeho újmě a domáhá se ochrany mimo tento prostor. Pokud existuje pochybnost o tvrzených poměrech v jeho zemi, kdy i nečinnost státních orgánů může vést k pronásledování a azylově relevantní újmě, je dle žalobce nutné případné

negativní rozhodnutí podepřít podklady, které by tvrzení žalobce vyvracely, což se nestalo. Žalovaný nesprávně právně vyhodnotil a zcela pominul žalobcem tvrzenou hrozbu. Žalobce má také za to, že se řádně neseznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, což způsobuje rovněž nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný rozhodoval pouze na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, vadné interpretace tvrzených důvodů a neúplného poznání o stavu bezpečnosti v jeho domovské zemi. Tím mohlo dojít k předčasnému rozhodnutí, které je dle žalobce nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť není zjevné, na základě čeho dospěl žalovaný ke svým závěrům o zjevné nedůvodnosti žádosti.

Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítl, že při rozhodování vzal v úvahu skutečnosti, které žalobce tvrdil a shromáždil k nim relevantní a aktuální informace o situaci v zemi původu. Vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci a má za to, že přijaté řešení odpovídá konkrétním okolnostem případu žalobce a je patřičně odůvodněno. Žalobce měl dne 7. 2. 2024 možnost se seznámit s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady či uvést jakékoliv skutečnosti nebo nové informace. Žalobce se k seznámení dostavil, s nabízenými informacemi se seznámit nechtěl, nenavrl žádné další podklady pro rozhodnutí ani neuvedl žádné nové skutečnosti nebo informace, které by měl žalovaný v řízení zohlednit. Pouze sdělil, že vše již uvedl.
15. Žalovaný dále konstatoval, že hlavním motivem žalobce jsou pouze ekonomické důvody, neuvedl žádné informace svědčící o tom, že byl mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný podotkl, že azyl je zcela výjimečným institutem, jehož účelem rozhodně není řešení situace osob, které zasáhla nepříznivá ekonomická situace v zemi jejich původu nebo kterým se tam nedaří nalézt zaměstnání. Žalovaný dále konstatoval, že žalobce je zdravý muž, není v pokročilém věku ani nestrádá v důsledku závažného onemocnění. Nedoložil, že by byl v pracovní způsobilosti jakkoliv omezen. V případě, že by měl zájem pracovat na území ČR, odkázal jej žalovaný na zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, jehož prostřednictvím si může žalobce na území ČR zajistit legální pobyt a následně i povolení k výdělečné činnosti. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, podle něhož je azylové řízení prostředkem ochrany příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu vystaveni pronásledování nebo z něj mají odůvodněný strach. Zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat pracovní povolení.

Posouzení věci soudem

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
17. Žaloba je nedůvodná.
18. Podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.

19. Podle § 16 odst. 4 věty první zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b.
20. Žaloba je do značné míry postavena na dezinterpretaci vyjádření žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce ale ve správním řízení netvrdil, ať už přímo či nepřímo, že by se snad v případě návratu do země měl stát obětí pronásledování či vážné újmy v souvislosti se svým dluhem. Žalobce nijak nezmiňoval obavy z nečinnosti státních orgánů v zemi původu, nezmiňoval otázku insolvenční, dohodu s věřiteli apod., jak je nyní nepřímo prezentováno v žalobě. Nic takového není zaznamenáno ani v protokolu o pohovoru k žádosti, ani v poskytnutí údajů k žádosti.
21. Soud podotýká, že žadatel musí v řízení o udělení mezinárodní ochrany nejprve tvrdit existenci důvodů relevantních z hlediska mezinárodní ochrany. Správní orgán je následně povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel uvedl. Není ovšem jeho úkolem za žadatele tyto důvody domýšlet. Judikatura dospěla k závěru, že pokud žadatel uvádí pouze důvody ekonomické, nemůže namítat, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, pokud nezjišťoval důvody jiné, žadatelem neuvedené. Správní orgán musí žadateli poskytnout během pohovoru dostatečný prostor k tomu, aby všechny důvody své žádosti uplatnil (viz např. usnesení NSS ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Azs 305/2023-32, odst. 13).
22. Žalobce přitom měl dostatečný prostor k tomu, aby všechny důvody své žádosti uplatnil. Na důvody své žádosti byl žalobce explicitně tázán již při poskytnutí údajů, kdy uvedl: „*Chtěl bych tady být, abych mohl vydělávat peníze, abych mohl pomoci své rodině ve Vietnamu*“. Podobně byl při pohovoru mu byla položena otázka: „*Čeho konkrétně se obáváte v případě návratu do vlasti?*“, na kterou odpověděl: „*Nemám vyloženě obavy, chci jenom vydělat peníze na splacení dluhu*“. Do třetice měl prostor k dotvrzení azylově relevantních důvodů ještě při seznámení se s podklady rozhodnutí, které proběhlo dne 7. 2. 2024 [viz čl. 21 správního spisu (námitka, že s podklady nebyl seznámen, je tedy zjevně nedůvodná)].
23. Žalovaný v napadeném rozhodnutí srozumitelně vysvětlil, že tvrzeným důvodem žádosti jsou pouze ekonomické důvody, a proto postupoval podle § 16 odst. 1 písm. a) a § 16 odst. 4 zákona o azylu. Tomuto závěru nelze cokoli vytknout, neboť je přezkoumatelný, odpovídá obsahu správního spisu a právní úpravě. Obecně vznesené námitky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu či nedostatečného podkladu pro rozhodnutí v podobě zprávy o země původu jsou tak nutně nedůvodné. Žalovaný neměl důvod se blíže věnovat situaci osob pronásledovaných ve Vietnamu z důvodu nesplacení dluhu, neboť žalobce netvrdil, že by takovou osobou byl či že by mu něco takového hrozilo v případě návratu do země původu.
24. Pro úplnost soud podotýká, že „*Nejvyšší správní soud se opakovaně situací vietnamských dlužníků žádajících o azyl zabýval (srov. usnesení ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 61/2020–30, nebo ze dne 25. 9. 2023, č. j. 5 Azs 99/2023–31, či ze dne 19. 10. 2023, č. j. 10 Azs 219/2023–32 a další).* Dospěl přitom k závěru, že ve Vietnamu jsou reálně zajištěny mechanismy účinné ochrany například u policie či jiného státního orgánu a že vietnamská legislativa postihuje případy lichvy. NSS uvedl, že je-li ve Vietnamu státními orgány postihována nejenom lichva, ale i samotné nelegální poskytování půjček (příjemce těchto půjček je považován za oběť trestného činu), nelze

bez dalších konkrétních informací předpokládat, že dlužník nebude ze strany státních orgánů chráněn před výrazně závažnějším jednáním, které by spočívalo v násilném vymáhání těchto pohledávek (srov. usnesení č. j. 5 Azs 99/2023–31, bod 21)“ (viz již citované usnesení č. j. 2 Azs 305/2023-32, odst. 17).

Závěr a náklady řízení

25. Soud tak uzavírá, že neshledal žalobní body důvodnými. Protože současně nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez uplatnění námitky, žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
26. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyl procesně úspěšný. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 18. června 2024

Karel Ulík v. r.
samosoudce